

MARTHA MARIJS-VISSER

OLIEBOLLEN EN SINAASAPPELS

Lieneke, Dieneke en Trieneke zijn zusjes. Zes, zeven en acht jaar oud.

Lieneke is lang. Ze lijkt wel zeven.

Trieneke is een kort dikkerdje. Zij kan óók best voor zeven doorgaan.

Als je ze bij elkaar ziet, zijn ze bijna even groot. Meestal zijn ze ook eender gekleed: zelfde manteltjes, zelfde jurkjes, zelfde schoentjes.

Even voor de Kerst kregen ze alle drie nog een mooi nieuw jasje.

Rood, met wit schapebont van binnen en langs de mouwen. Rondom de capuchon is óók een randje witte schapevacht.

Met die jasjes lijken ze sprekend op kaboutertjes. Drie kleine kabouters.

Op Oudejaarsdag gaan ze met hun mammië naar de „Zelfbediening”. Die is op de hoek van de straat waar ze wonen. Mammië koopt dan meel en gist, krenten, rozijnen, sukkade, eieren en melk.

's Middags gaat ze daar lekkere oliebolletjes van bakken.

„Mogen we helpen?” vraagt Trieneke.

Mammië begint te lachen. „Dat kan toch niet?” zegt ze, „met z'n vieren oliebolletjes bakken? Kijk maar goed hoe ik het doe. Dan leer je het alvast voor later, als je groot bent. En als er eens een bolletje mislukt, mogen jullie het opeten.” Mammië heeft al olie in de pan gedaan en het gas onder de pan aangestoken.

De olie moet nu eerst goed heet worden.

Dan laat ze met twee lepels wat beslag in de hete olie zakken.

„Als ze nu maar mislukken!” denken de zusjes. Maar dat gebeurt niet.

Nog even, dan liggen de eerste drie olieballen, warm en bruin in de schaal die mammie heeft klaargezet op de aanrecht. Dan laat ze alweer nieuw beslag in de pan met olie zakken.

Het duurt wel lang eer er een bol mislukt. Maar eindelijk gebeurt dat toch.

Het is een héél grote bol. Eigenlijk zijn het er twee aan elkaar.

„Voor Lieneke en Dieneke, ieder de helft,” zegt mammie.

Trieneke kijkt wel een beetje sip als ze haar zusjes in de lekkere bol ziet happen en zij niets heeft. Maar na een poosje is het háár beurt.

Mammie haalt dan een bol uit de olie, waaraan wel zes heel kleine bolletjes zijn vastgeplakt. „En nú naar de huiskamer,” zegt ze. „Gaan jullie de tafel maar dekken. Straks komt pappa thuis. Ik ruim de boel hier dan gauw wat op.”

's Avonds gaan ze met z'n allen naar de kerk.

Als ze thuis komen is het al laat. Eigenlijk tijd om naar bed te gaan.

Maar omdat het Oudejaar is, mogen ze nog een poosje opblijven.

Mammie maakt grote bekers chocolademelk voor ze klaar, waar ze elk een oliebol bij krijgen. Mammie zoekt de grootste voor ze uit.

Maar dan is het toch echt bedtijd. „Als jullie morgenochtend wakker worden, is het Nieuwjaar,” zegt pappa.

Mammie en pappa gaan nog niet naar bed. Die blijven tot twaalf uur op.

Tot de klokken het nieuwe jaar inluiden, de boten in de haven hun sirenes laten loeien en de grote jongens en meisjes met hun rotjes en zevenklappers de straat opgaan. Lieneke, Dieneke en Trieneke horen daar niets van. Ze slapen door al dat getoeter en geklapper heen.

Het is nog helemaal donker, als Trieneke de volgende morgen wakker wordt. Even kijkt ze hoe laat het is op het wekkertje dat op een tafeltje vlak bij haar bed staat. Dat wekkertje heeft wijzertjes die in het donker op kleine lichtjes lijken.

Zeven uur, ziet ze. Dan wordt het tijd om op te staan.

„Dieneke en Lieneke, worden jullie eens gauw wakker! Het is zeven uur. We moeten opstaan!”

„Heeft mammié al geroepen?”

„Nee, ik heb nog niks gehoord. Misschien slapen pappa en mammié nog. Ze zijn gisteravond erg laat naar bed gegaan.”

„Ik heb helemaal geen slaap meer,” zegt Dieneke.

„Ik ook niet,” zegt Trieneke.

„Ik ook niet!”

„Zullen we dan maar wat gaan zingen?”

„Ja, dat doen we.”

„Wat? Kerstliedjes?”

„Het is toch geen kerstfeest meer?”

„Nee, het is Nieuwjaar, maar ik ken geen nieuwjaarsliedjes, wèl kerstliedjes. Die kunnen we toch nog best zingen? Het is pas kerstfeest geweest! De boom staat toch ook nog in de huiskamer!”

„Stille nacht dan maar?”

Trieneke zet in en de zusjes zingen mee. Het hele lied, drie coupletten.

Dan „O Kindeke klein” en . . . het éne lied na het andere.

Pappa en mammié worden er wakker van.

„Hoor die kinderen toch eens,” zegt mammié, „die zijn al helemaal uitgeslapen.”

„Zullen wij dan óók maar opstaan? Ik moet vanmorgen toch met ze naar de opa's en de oma's en naar tante Truus en naar nog een paar adressen om Nieuwjaar te gaan wensen.”

Om acht uur zitten ze allemaal aan de ontbijttafel: pappa, mamma, Lieneke, Dieneke en Trieneke.

Buiten is het koud, maar in de huiskamer is het lekker warm. De gashaard staat hóóg aan. En dan, zo maar opeens zegt pappa: „Wie gaat er straks met me mee?”

„Ik, ik, ik,” roepen de zusjes om het hardst. „Maar kunnen ze wel zo ver lopen?” vraagt mammié bezorgd. „Je wilt óók naar tante Truus gaan. Dat is wel drie kwartier hier vandaan.”

„Dat betekent toch niets? Ik neem ze alle drie mee op de fiets: twee voorop en één achterop. Als je ze hun warme nieuwe jasjes aandoet met dat bont van binnen, gaat dat best. Het wordt vandaag mooi weer volgens het weerbericht: een goede temperatuur, windstil en een lekker zonnetje.

Capuchons op, en dan kunnen ze er best tegen.”

Eerst zullen ze naar opa en oma Steenveld gaan. Dat zijn hun pappa-grootouders.

Het is een heel eind fietsen naar die opa en oma. Ze moeten de hele stad door en dan nog weer verder naar een buitenwijk.

Als ze bij het leuke kleine huisje komen waar opa en oma Steenveld wonen, helpt pappa ze eerst van de fiets. Dan belt hij aan. Als oma opendoet en haar drie kleindochtertjes ziet, slaat ze haar handen in elkaar.

„Wel, wel,” zegt ze. „Is me dat even een verrassing? Wie had dàt nu toch kunnen denken, dat jullie zó vroeg al bij ons zouden komen!”

„Zijn we te vroeg?” vraagt papa.

„Welnee, dat kàn toch niet? Jullie komen nooit te vroeg, al was het 's morgens om vijf uur!”

Daar moet pappa wel om lachen. „'s Morgens om vijf uur liggen we allemaal nog in ons bed hoor; zó vroeg moet u maar nooit op ons rekenen.”

„En wat zien de meisjes er leuk uit in die jasjes. Trek ze nu maar gauw uit, anders hebben jullie er straks buiten niets aan.”

„Even dan,” zegt pappa. „We kunnen niet lang blijven. U en opa zijn de eersten die wij een gelukkig Nieuwjaar komen wensen. Dan gaan we weer verder. We moeten vanmorgen nog méér bezoeken afleggen.”

„Maar jullie lusten toch zeker wel een lekkere oliebol? Die is zó op. Dat neemt geen tijd.”

„Ik in geen geval en de kinderen eigenlijk ook niet. Ze hebben net gegeten.”

„Maar ik lust wel een oliebol, oma,” zegt Trieneke.

„En ik óók, oma!” zeggen de andere twee.

„Ja, dat wist ik wel.” Als oma dat zegt, loopt ze gelijk naar haar keukentje.

Ze komt terug met voor alle drie een lekkere oliebol, op een schoteltje.

Pappa kijkt al eens naar de klok. „Wel een beetje opschieten, jullie, want we moeten nog verder.”

Vlug gaan dan de laatste hapjes naar binnen. „En nu je manteltjes weer aan en oma en opa goeiendag zeggen.”

In het gangetje, vlak bij de voordeur, stopt oma ze gauw elk een rijksdaalder in de handjes.

„Sssst, voor jullie spaarpot,” zegt ze zachtjes. Zo'n oma toch!

Dan gaan ze naar tante Truus. Dat is wéér een heel eind fietsen.

Tante Truus is een heel oude dame. Veel ouder dan oma Steenveld. Ze heeft een klein rimpelgezichtje en witte krullertjes. Ze woont op een „Hof”, in een piepklein wit huisje. Er staan in die Hof heel veel van diezelfde huisjes, rondom een groot grasveld. In die huisjes wonen allemaal oude dame-tjes. Om bij die huisjes te komen moet je een poort door, die door een deur is afgesloten. En op die deur hangt een klopper.

Op de deur van elk huisje is een klein kloppertje.

„Mag ik kloppen?” vraagt Trieneke.

„En ik? En ik?”

Ze vinden zo’n klopper veel leuker dan een gewone bel.

„Ieder op z’n beurt dan maar. Maar héél eventjes hoor en héél zacht. Tante Truus mag niet van jullie schrikken.”

Tante Truus heeft gelukkig nog goede oren. Ze heeft heel goed gehoord dat er op haar deur is geklopt, maar ze is niet meer zo goed ter been. Daarom moeten ze wel even wachten vóór tante haar bovendeur opendoet.

Als ze de kinderen ziet staan, lacht ze. Ze doet meteen ook haar onderdeur open. „O, wat vind ik dàt aardig dat jullie me Nieuwjaar komen wensen.” Als ze ook pappa heeft gegroet, zegt ze: „En nu die manteltjes maar even uit. Het zal buiten wel koud zijn, en dan op zo’n fiets! Kom maar lekker bij de kachel zitten.”

Zo babbelt tante Truus nog wat door. En dan haalt ze óók een schaal olieballen uit de keuken, die ze midden op de tafel zet.

„Ik zou daar maar niet aan beginnen,” zegt pappa. „Ze hebben thuis een goed ontbijt op, en bij opa en oma Steenveld hebben ze ook al een oliebol gegeten.”

„Nou, maar dat éne bolletje van mij zal er nog best ingaan. Ze zijn niet zo groot, kijk maar.” Tante Truus wijst pappa dan het kleinste bolletje uit de schaal aan.

Lieneke, Dieneke en Trieneke kijken naar de olieballen van tante Truus, alsof ze in geen dágen gegeten hebben. Ze zien er ook erg lekker uit: vet en rond en bestrooid met poeder-suiker.

„Het wordt toch echt wel wat veel,” zegt pappa. Maar tegen tante Truus en drie dochters kan hij niet op. Als hij ze zo smakelijk ziet eten, zegt hij: „Het lijkt wel of mammië en ik jullie thuis honger laten lijden!”

„Dat weet ik wel beter,” zegt tante Truus, en gelijk legt ze nòg een bolletje op de schoteltjes. Maar dàn is het toch heus welletjes.

De jasjes gaan weer aan. Tante Truus helpt ze daarbij en stopt dan tegelijk in elk mantelzakje een nieuwe rijksdaalder. Nog een hartelijke omhelzing van tante Truus. „En nú mee,” zegt pappa. Het lijkt wel of hij een beetje boos is.

Voor de deur van tante Truus zet hij het stelletje weer op de fiets en dan peddelen ze weer verder, naar het volgende adres. Al gauw zijn ze bij opa en oma De Groot. Dat zijn de vader en moeder van mammië. Oma heeft de koffie bruin en denkt dat pappa wel een bakje zal lusten.

Nu, daar zegt hij geen „nee” tegen. De kinderen krijgen een glaasje prik.

„En zeker óók wel een oliebolletje? We hebben nog een schaal vol over van gisteravond.”

„Heel lief van u, oma, maar ik mag er zeker wel voor bedanken hè?”

„Maar de kinderen natuurlijk wèl,” zegt oma. Die knikken alle drie heftig van „ja”.

„Nee oma, werkelijk niet,” zegt pappa. „Ze hebben voor we van huis gingen eerst ontbeten en vóór we hier kwamen hebben we al twee visites gemaakt. Daar hebben ze óók al olieballen gegeten. En nu wéér? Dat wordt te gek. Bij u dan maar eens een andere keer.”

„Een andere keer?” vraagt oma. „Maar we eten toch alleen maar oliebollen met Oud- en Nieuwjaar? Dan moeten die schapen van kinderen een heel jaar wachten voor ze van mij een oliebol krijgen. Daar komt niets van in hoor!”

Ze haalt drie mooie gebaksbordjes te voorschijn en legt op elk daarvan een lekkere oliebol. De meisjes zien al dadelijk dat die heel wat groter zijn dan die van tante Truus.

Pappa kijkt onderwijl naar oma's ouderwetse klok, en van die klok naar zijn horloge. „Weet u dat uw klok achter loopt?” vraagt hij aan opa.

„Een paar minuutjes, ja.”

„En nog wel iets meer. Het is nu kwart voor twaalf.”

Pappa heeft mammi beloofd dat ze om half twee weer thuis zouden zijn. Mammi zou dan het eten klaar hebben. Hij staat op van zijn stoel en zegt: „Het wordt onze tijd nu heus. We moeten nòg twee visites maken en om half twee is het thuis eten geblazen.”

Opa en oma De Groot vinden het jammer dat ze weer zo gauw weg moeten. „Niets aan te doen,” zegt pappa. „Zondag komen we met mammi en blijven dan wat langer.”

Bij het weggaan krijgen Lieneke, Dieneke en Trieneke van opa ook weer een rijksdaalder. Even later zitten ze weer bij pappa op de fiets.

Maar ziet hij dat goed? Zijn ze alwéér aan het eten?

Jawel hoor: oma heeft ze bij 't weggaan elk nog een vette oliebol toegestopt, in een plastic zakje.

„Waar gaan we nu heen?” vraagt Trieneke.

„Naar oom Willem en tante Lien. Maar daar pakken jullie geen oliebollen meer aan hoor!”

„Nee pappa.”

Tante Lien heeft dit jaar geen oliebollen gebakken. Pappa kan dus gerust zijn. Wèl heeft ze nog wat appelflappen. Dat is iets heel anders volgens tante Lien. Als je de hele

morgen al olieballen hebt gegeten, moet je nu eens een appelflap nemen. Maar pappa wil ook van die appelflappen niets weten en hij verbiedt de kinderen ze van tante Lien aan te nemen. Die vindt dat helemaal niet aardig van pappa. „Als ik nu maar iets anders in huis had,” zegt ze, „maar ik heb alleen maar die appelflappen!”

„Maak u daar geen zorgen over, tante Lien, de kinderen hebben echt niets nodig. Ze hebben al van alles gehad.”

Tante Lien zucht dan maar eens.

Pappa is een beetje boos omdat tante Lien de kinderen appelflappen wil opdringen. En tante Lien is boos omdat ze die flappen niet aan haar nichtjes mag geven.

Oom Willem zit bij de kachel een dikke sigaar te roken. Niemand zegt meer wat.

Dan opeens roept Trieneke: „Tante Lien, zijn de kippen er nog?”

„De kippen? Ja, die zijn er nog; achter, in de ren. Je mag best even gaan kijken als je pappa het goed vindt, en als jullie je manteltjes aantrekken. Het is erg koud op de achterplaats.”

„Voor mij mag het,” zegt pappa. Tante Lien brengt ze er dan door de keuken heen. In die keuken staat nog een schaal met appelflappen.

Eer ze naar de plaats gaan, waar de kippen zijn, houdt tante hen die schaal voor.

Wat moeten ze doen? Voor pappa mag het niet, maar tante Lien wil het.

En die flappen zien er zo overheerlijk uit! Dan pakken ze alle drie een flap uit de schaal.

„Jullie hebben twee handjes,” zegt tante Lien. „In die andere hand óók maar eentje!” Nu, dat laten ze zich geen tweemaal zeggen.

Op het plaatsje kijken ze een poosje voor de kippenren. Daar

staan de kippen, mèt de haan, in een hoekje bij elkaar. „Ze hebben het koud,” zegt tante Lien, „ze zoeken een beetje warmte bij elkaar.” Zelfs als Lieneke een stukje appelflap door het gaas steekt, komen ze niet uit hun schuilhoek. Nee, zo midden in de winter valt er bij de kippen niet veel te beleven.

Als de appelflappen op zijn, zegt tante Lien: „We moesten maar weer naar binnen gaan, het is hier veel te koud.” In de gang staat pappa op ze te wachten. Zijn jas heeft hij al aan.

Nu nog één bezoekje. Dàn kunnen we naar huis gaan en heel misschien nog een beetje op tijd thuis komen. Als ze tenminste niet te lang bij de heer en mevrouw Rijke blijven. Meneer Rijke is de directeur van de zaak, waar pappa werkt. Als ze daar komen, doet mevrouw Rijke zelf open.

„O, meneer Steenveld, wat gezellig dat u met uw dochttertjes eens bij ons aankomt. Wat zijn ze groot geworden! Komt u binnen en doe uw jas uit. De meisjes ook maar even de manteltjes uit hè?”

„Bijna de moeite niet, mevrouw. We kunnen maar even blijven. Mijn vrouw wacht thuis met het eten.”

„Maar voor een kopje koffie hebt u toch wel even tijd? En de meisjes, mogen die ook koffie?”

„Eigenlijk niet, mevrouw.”

„Wat jammer dat ik niets anders voor ze heb. Mogen ze niet een kopje warme melk met een heel klein scheutje koffie erin?”

„Een héél klein kopje dan, mevrouw. Ze hebben de hele ochtend al niet anders gedaan dan eten en drinken.” Als de koffie ingeschonken is, komt mevrouw tòch weer met een schaal aandrigen.

„Heel lief van u dat u mijn dochttertjes iets wilt geven,

mevrouw, maar er kan nu werkelijk niets meer bij. Na het ontbijt ben ik visites met ze gaan maken bij de familie. Overall hebben ze oliebollen gegeten.”

„Maar meneer Steenveld, dat wilt u me toch niet aandoen? Wij eten nooit oliebollen; dit zijn pasteitjes. Heerlijk warm, zó uit de oven. Zal ik er u ook maar eentje geven?”

Ondertussen heeft mevrouw Rijke de kinderen al een bordje met zo'n warm pasteitje voorgezet. Ze zitten er al lekker van te smullen. Ze kijken daarbij maar niet naar hun pappa. „Die kinderen worden ziek,” denkt pappa. Natúúrlijk worden ze ziek!

Mammie zal straks wel zeggen: „Daar had je toch op moeten letten!”

Maar pappa wil de vrouw van zijn directeur niet kwaad maken. Wat moet hij doen?

Het beste zal wel zijn, zo gauw mogelijk weggaan als de kinderen hun bordje hebben leeggegeten. In elk geval vóór mevrouw Rijke een tweede pasteitje op die bordjes legt.

Op weg naar huis zijn de meisjes erg stil. Nee, zó rustig kent pappa ze niet. „Is er wat, kinderen?” vraagt hij. „Is er iets?”

Als uit één mond zeggen ze: „Nee pappa.”

Maar pappa denkt: tòch moeten ze iets hebben! Honger zal het wel niet zijn. En dorst óók niet.

Och, ze voelen zich helemaal niet lekker. Dat is het. Maar dat willen ze niet tegen pappa zeggen.

Om zo snel mogelijk thuis te zijn, slaat pappa een smalle straat in. Maar die straat heeft van die hobbelige, ongelijke keien. „Kinderhoofdjes” noemt pappa die keien. Andere keren vinden de zusjes het leuk als pappa's fiets zo schudt op een slechte weg. Maar nu niet, o nee!

Het is net alsof elke kei onder de fiets „PATS” zegt tegen

hun maag.

Ze weten best, dat het van al die olieballen komt.

En van de appelflappen.

En van het pasteitje.

Thuis zit mamma te wachten met heerlijk eten.

„Jullie zijn een beetje laat,” zegt ze als pappa, Lieneke, Dienneke en Trieneke thuiskomen. „M'n aardappelen staan al een kwartier àf.”

Daar heeft ze gelijk in: het is tien voor twee.

Ze gaan gauw aan tafel. Gelukkig zegt pappa niets van al die olieballen, appelflappen en dat pasteitje.

Maar Lieneke, Dienneke en Trieneke doen mammies lekkere eten geen eer aan. Ze zitten maar wat met hun lepel in de soep te roeren. En die is toch echt zo heet niet meer. Er komt bijna niets naar binnen.

„Kinderen, een beetje dóóreten,” zegt mammië al eens. Maar daar komt niets van terecht. Als dat wat lang gaat duren, wordt mammië boos en zetten Lieneke, Dienneke en Trieneke het op een huilen.

„Wat is er toch met die kinderen gebeurd?” vraagt mamma aan pappa.

„Och, ze zullen niet zoveel trek hebben. Je begrijpt, dat ze zo hier en daar al een oliebolletje hebben gekregen.”

„Nu ja, zo'n oliebolletje kon er nog wel bij. Jullie zijn toch de hele ochtend weg geweest? In die tussentijd kan zo'n enkele oliebol ze toch geen kwaad hebben gedaan?”

Pappa zegt daar maar niet veel op. Hij weet eigenlijk niet eens hoe véél olieballen ze hebben gegeten. Maar het waren er wèl héél wat!

Het lijkt hem het beste, dat mammië dat maar niet zo precies weet.

Van het eten van de kinderen komt verder helemaal niets meer.

Het wordt een grote huilpartij, die eindigt in ziek-zijn.

Och, och, wat worden die kinderen ziek!

Mamma begrijpt het dan wel zo'n beetje. Maar ze wil toch wel graag helemaal weten wat er is gebeurd onderweg.

En dan komt het hele verhaal voor de dag:

Een oliebol bij oma Steenveld. Twee olieballen bij tante Truus.

Een oliebol bij oma De Groot. En nog één voor onderweg, in een plastic zakje. En een glas priklimonade.

Twee appelflappen bij tante Lien en oom Willem. Als pappa dat hoort kijkt hij ervan op. Ze hebben toch voor die flappen bedankt?

„Hoe kan dat?” vraagt hij. „Waar heeft tante Lien jullie die gegeven?”

„In de tuin, bij de kippen,” zegt Trieneke.

„Nog mooier! Maar die schaal met flappen stond toch in tantes huiskamer, op de tafel?”

„Ze had in de keuken nòg een schaal met flappen, en daar zei ze: pakken jullie er maar één.”

„Ja, en ze zei ook: jullie hebben twee handjes.”

Lieneke, Dieneke en Trieneke durven niets meer te zeggen. Ze kijken maar eens naar de punten van hun schoenen.

„En verder?” vraagt mammi.

„Een pasteitje, bij mevrouw Rijke.”

„En een kopje koffie.”

„Koffie?” vraagt mamma. „Nu ja, een kop melk met een scheut koffie erin,” zegt pappa.

„Maar pappa, dat je dat allemaal hebt toegestaan!”

„Ik heb alleen die éne oliebol bij oma en opa Steenveld toegestaan. De oma's en de tantes stopten ze maar toe. En die kinderen aten alles maar op!”

De volgende dag zijn Lieneke, Dieneke en Trieneke gelukkig weer beter.

„We lusten nooit geen olieballen meer,” zeggen ze.

„En geen appelflappen.”

„En geen pasteitjes.”

Daar moet pappa om lachen. „Ik hoor het jullie zeggen,” zegt hij, „maar het volgende jaar moet je moeder maar visites met jullie gaan maken. Ik kap er mee!”

Mammie lacht nu óók, het verdriet is voorbij. De kinderen zijn weer gezond en vrolijk, en het duurt nog een heel jaar eer er weer olieballen en appelflappen worden gebakken.

Als pappa de volgende dag naar zijn werk is en mammie de ontbijttafel heeft afgeruimd, mogen Lieneke, Dieneke en Trieneke helpen met de afwas. En met het bedden opmaken en met het aftuigen van de kerstboom. Ze hebben nog een hele week kerstvakantie.

’s Middags mogen ze mee een paar boodschappen doen. De meisjes moeten hun jasjes maar aan gaan trekken. Als ze daarmee bezig zijn, rolt er een rijksdaalder over de grond.

„Waar komt die vandaan?” vraagt mammie.

Ze gaan alle drie in hun mantelzakken grabbelen en daar komt dan heel wat geld uit.

„Hoe komen jullie aan al dat geld?”

„Gekregen. Gister. Van de oma’s en opa’s en de tantes en ooms,” zegt Trieneke.

„Daar hebben jullie me nog niets van verteld.”

„Vergeten, mammie. We waren gisteren eerst te laat en toen werden we ziek.”

„Het is bij elkaar een heleboel geld; we zullen het maar meteen in jullie spaarpotten doen.” En dan gaan ze op stap. Onderweg komen ze langs een groot gebouw met veel ramen. Trieneke kijkt ernaar en ziet dat voor een paar ramen kinderledikantjes staan.

„Wonen die kinderen in dat grote huis, mammie,” vraagt

ze, „en zijn ze ziek?”

„Ze wonen er niet. Ze zijn er voor een poosje omdat ze ziek zijn. Er zijn nog veel meer kinderen in dat huis. Het is een kinderziekenhuis.”

Dat vinden Lieneke, Dieneke en Trieneke heel erg. Zóveel zieke kinderen die niet thuis bij hun eigen pappa en mamma in hun eigen bedje liggen, maar in het kinder-ziekenhuis.

Ze zijn er een poosje stil van.

„Die kinderen worden daar heel goed verzorgd hoor,” zegt mammié. „De zusters zijn heel lief voor ze, en de dokters doen erg hun best om ze weer zo gauw mogelijk beter te maken.”

„Maar hun pappa en mamma zijn toch niet bij ze.”

„Nee, dat kan natuurlijk niet.”

„Zijn ze net zo ziek als wij gisteren waren?”

„Nou,” zegt mammié lachend, „die ziekte van jullie was niet zo erg. Het was wel even heel akelig, maar het ging gauw weer over. De kinderen in het kinderziekenhuis moeten daar meestal een hele poos blijven. Die zijn veel zieker dan jullie gisteren waren. Veel èrnstiger ziek.”

Trieneke kan het nog niet helemaal begrijpen. „En al die tijd niet bij hun pappie en mammié,” zegt ze nog eens.

„Nee, maar die mogen ze wèl dikwijls komen opzoeken.”

„Dan ga ik ze óók eens een bezoekje brengen,” zegt Trieneke opeens, „en dan geef ik ze mijn pop.”

„Dan geef ik mijn blokkendoos.”

„En ik geef ze het prentenboek van Roodkapje.”

Dat vindt mammié erg lief van haar dochtertjes, maar of die zo maar naar het kinderziekenhuis kunnen gaan om de zieke kinderen te bezoeken . . . ?

„Ik denk niet dat jullie er zomaar in mogen,” zegt ze.

„Ook niet als we een pop en een blokkendoos en een prentenboek meebrengen?”

„Ik denk van niet, nee. Maar ik weet een beter plan. Jullie hebben zoveel geld gekregen gisteren. Als je daarvan nu eens ieder twee rijksdaalders gaf voor die zieke kinderen? Dat is dan bij elkaar vijftien gulden en ik leg er dan óók twee rijksdaalders bij. We hebben dan bij elkaar . . .”

„Twintig gulden,” zegt Trieneke.

„Prachtig, dat heb je gauw uitgerekend. Als we daar dan lekkere sinaasappels voor kopen hebben we zeker wel voor alle kinderen één heerlijke frisse sinaasappel. Daar zullen ze echt wel blij mee zijn.”

„We gaan de sinaasappels dan zelf brengen hè mam?”

„In een grote zak?”

„Dat zou dan wel een héél grote zak moeten zijn! Zo'n zak zouden we misschien niet eens kunnen dragen.”

„Dan maar in het boodschappenwagentje,” stelt Trieneke voor.

„Daar zouden ze misschien net in kunnen. We gaan nu maar meteen naar de groenteman om te kijken of hij mooie sinaasappels heeft.”

Nu, de groenteman heeft prachtige sinaasappels. Wèl duur. Voor twintig gulden kan hij er vijftig geven. „Een hele vracht mevrouw,” zegt hij. „Wil ik ze bij u thuis bezorgen?”

„Dat hoeft niet, we komen ze morgenochtend wel bij u halen. Met het boodschappenwagentje. Maar zoekt u mooie voor ons uit? Ze zijn voor zieke kinderen.”

„Nu, dan krijgt u de grootste en de mooiste sinaasappels die ik in mijn winkel heb.”

„Tot morgenochtend dan, groenteman.”

„Tot morgenochtend, mevrouw. Ik zal zorgen dat ze klaar staan. En hier, voor de kinderen elk een appeltje.”

„Dank u groenteman. Tot morgenochtend!” klinken drie stemmetjes tegelijk.

Thuis belt mammie het kinderziekenhuis op en vraagt of ze

de directrice even mag spreken. Het duurt wel even eer ze die aan de lijn krijgt, maar het lukt toch.

„U spreekt met mevrouw Steenveld, mijn dochtertjes willen zo graag sinaasappels aan de zieke kinderen geven. Kunnen wij die morgenochtend bij u brengen?”

„Heel graag mevrouw, maar weten uw dochtertjes dat hier wel haast vijftig zieke kinderen zijn?”

„We brengen er zeker vijftig mee. Wat er over blijft mag u aan kinderen geven die bijna nooit fruit krijgen.”

„Kunt u om een uur of elf komen, schikt u dat?”

„O ja, ons schikt het altijd. Mijn dochtertjes hebben nog vakantie.”

„Hoe oud zijn die meisjes?”

„Zes, zeven en acht jaar. Ze heten Dieneke, Lieneke en Trieneke.”

„Nou mevrouw, we zullen u en uw dochtertjes graag ontvangen. Tot morgenochtend elf uur dan. Dag mevrouw Steenveld.”

„Dag directrice.”

„Je hebt het gehoord,” zegt mammië, „morgen om elf uur.” De volgende dag zijn Lieneke, Dieneke en Trieneke om tien uur al helemaal klaar: manteltjes aan en capuchons over hun hoofd getrokken. Het is nog kouder buiten dan op Nieuwjaarsdag. Het vriest zelfs. In hun slaapkamer staan de ijsbloemen op de ruiten.

„Eerst maar naar de groenteman,” zegt mamma. Daar zien ze, dat die vijftig knotsen van sinaasappels niet eens allemaal in het boodschappenwagentje kunnen. Hoe moet dat nu? Dieneke weet ineens een goeie oplossing. „De poppewagen, die kunnen we zelf rijden!” Lieneke en Trieneke maken een sprongetje van plezier.

„Ja, dat doen we: de poppewagen!”

„Meneer,” zegt mamma tegen de groenteman, „hier hebt u

uw geld, twintig gulden. De sinaasappels laten we even hier. We gaan thuis de poppewagen halen.”
„Zoals u wilt mevrouw.”

Een kwartier later komen ze bij de groenteman terug, met de poppewagen. Er liggen twee poppedekentjes in. Eén voor onder en één voor op de sinaasappelen. Ze mogen onderweg niet bevriezen. Dan zouden ze niet lekker meer zijn. De zieke kinderen moeten lekkere sinaasappelen krijgen.

Om precies elf uur staan ze voor de deur van het ziekenhuis, met een boodschappenwagentje en een poppewagen vol sinaasappels.

Een zuster brengt ze naar de spreekkamer van de directrice. „Wel, wel,” zegt die, „wat een prachtige grote sinaasappels brengen jullie mee!”

„Allemaal voor de zieke kinderen.”

„Zelf betaald. Uit onze spaarpot.”

„Maar dat is geweldig hoor!”

„Ja,” vertelt mammië, „mijn meisjes hebben met Nieuwjaar wat al teveel oliebollen gegeten en zijn daar ziek van geworden. Erg ziek. Maar ze waren gelukkig ook gauw weer beter. De volgende dag kwamen we hier langs met boodschappendoen, en toen zagen zij kinderledikantjes voor de ramen staan. Ze wilden toen van alles van het kinderziekenhuis weten. Eerst wilden ze van hun speelgoed aan de patiëntjes geven: een pop, een blokkendoos, een prentenboek. Maar ik dacht dat de kinderen hier meer aan fruit zouden hebben.”

„Dat hebt u goed gedacht, mevrouw Steenveld. Speelgoed hebben we hier wel voor de kinderen. Maar aan fruit komen ze wel eens wat te kort, en er zijn vaders, moeders, oma's en tantes die meer snoep meebrengen dan fruit als ze bij de kinderen op bezoek komen.

„Mogen we de sinaasappels hier op tafel leggen?” vraagt mammië.

„Misschien vinden Lieneke, Dieneke en Trieneke het veel leuker als ze de sinaasappels zèlf aan de patiëntjes mogen geven?” Nu, dat hadden ze niet verwacht.

„Komen jullie dan maar met me mee. Eerst maar de poppewagen.”

Ze rijden met de poppewagen een zaaltje binnen, waar zes kinderen liggen. Ze mogen elk aan twee kinderen een sinaasappel geven. Nou, òf die kinderen daar blij mee zijn!

Op een zaaltje met heel kleine kindertjes, legt de zuster het fruit op een tafel. „We persen de sinaasappels straks wel uit,” zegt ze.

Ze komen ook bij de deur van een zaaltje, waar ze niet binnen mogen gaan.

„Hier liggen een paar héél zieke kinderen,” zegt de direc-

trice. „Ik zal het fruit wel even aan de zaalzuster geven.”
Als ze overal geweest zijn, liggen er toch nog vijf sinaasappels in het boodschappenwagentje. Die laten ze achter voor de kinderen die bijna nooit bezoek krijgen.
Voor ze weggaan, krijgen ze alle drie van de directrice een kaart, waarop het kinderziekenhuis staat. Achter op die kaarten heeft ze geschreven: „Ter herinnering aan 3 januari.” En daaronder haar naam.
„Die hangen we thuis in jullie kamer,” zegt mammië.
„Boven onze bedden,” stelt Trieneke voor, „als we dan ’s avonds ons gebedje opzeggen, kunnen we de zieke kinderen niet vergeten en ook voor hen bidden.”
„Dat is heel mooi,” zegt de directrice. „Er zijn hier altijd veel zieke kinderen. En niet alleen hier, maar overal, op de héle wereld. Zieke kinderen en kinderen die honger hebben, en kinderen naar wie niemand omkijkt.
Bidden jullie maar trouw voor àl die kinderen.
En zo nu en dan mogen jullie hier ook nog wel eens terugkomen om met de kinderen hier gezellig wat te babbelen. Dat zullen ze vast wel prettig vinden. Maar dan hoeven jullie geen sinaasappels mee te brengen hoor!
Als mamma vooraf even opbelt dan kunnen we altijd wel een afspraakje maken.”
„Dat doen we zeker, over een poosje,” zegt mammië. „Zeggen jullie de directrice nu maar gedag.”
„Dag directrice,” zeggen Lieneke, Dieneke en Trieneke.
„Dag kinderen, bedankt hoor voor onze patiëntjes.
Daaaaag . . . en tot ziens!”